

Stany Zjednoczone

1. Thanksgiving – amerykańskie święto obchodzone w listopadzie (data ruchoma) na pamiątkę pierwszych osadników z XVII wieku (Pilgrims), którzy przyłynęli z Anglii na statku Mayflower. Amerykanie jedzą pieczonego indyka z żurawiną, sosem gravy, pudding i pumpkin pie (ciasto z dyni).
2. Halloween – święto obchodzone przez dzieci w Wielkiej Brytanii i USA 31. października. Charakterystyczne terminy: 'trick or treating' – chodzenie po domach i robienie psikusów jeśli nie dostanie się słodyczy, 'apple bobbing' – zabawa polegająca na łowieniu jabłka pływającego w misce z wodą zębami, bez pomocy rąk.
3. Stolicą Stanów Zjednoczonych jest: Washington
4. Rdzennymi mieszkańcami NOWEGO ŚWIATA (New World) byli: Indianie
5. Amerykański piosenkarz, zwany "Królem rock'n'rolla" znany z piosenki "Love Me Tender" to Elvis Presley
6. Ameryka została odkryta przez: Krzysztofa Kolumba w 1492 r.
7. Pierwszym prezydentem Stanów Zjednoczonych był: George Washington, drugim był John Adams Jr, trzecim Thomas Jefferson.
8. Stany Zjednoczone składają się z: 50 stanów. Najdalej na północ wysuniętym stanem jest Alaska, która graniczy z Kanadą. Alaska została odkupiona od Rosji.
9. Dzień Niepodległości w USA obchodzony jest: 4 lipca
10. Thomas Alva Edison, twórca m.in. żarówki, pochodził z: USA
11. Mount Rushmore to góra, w której wyrzeźbione są głowy czterech prezydentów USA: Thomasa Jeffersona, Teodora Roosevelta, George'a Waszyngtona i Abrahama Lincolna
12. Statua Wolności - the Statue of Liberty - symbol nowego Jorku, została подарowana Ameryce przez: Francję
13. Amerykańska flaga nazywa się the Star Spangled Banner
14. Konstytucja w USA została uchwalona w 1787r.
15. NASA - centrum badań kosmicznych. Główna siedziba NASA mieści się w Waszyngtonie. Kompleks NASA Shared Services znajduje się na terenie John C. Stennis Space Center koło Bay St. Louis w stanie Missisipi.
16. Mayflower – to nazwa statku pionierów - pielgrzymów, uchodźców do Ameryki (1620)
17. the Boston Tea Party - protest amerykańskich kolonistów przeciw brytyjskiej tyranii (1773)
18. the Declaration of Independence - Deklaracja Niepodległości (4 lipiec 1776)
19. The Civil War - wojna secesyjna (1861-1865), wojna „północ – południe”
20. Terrorist's attack on September 11 - terrorystyczny atak na budynki World Trade Center (2001)
21. the White House - Biały dom (siedziba prezydenta USA)
22. Manhattan, Bronx, Brooklyn, Queens - dzielnice Nowego Yorku (USA)
23. Harvard University, Princeton University, Yale University - popularne amerykańskie uniwersytety
24. dime - moneta dziesięciocentowa, nickel - moneta pięciocentowa (USA)
25. Co jest w Ameryce naj-?:
 - **Najwyższy punkt - Góra McKinley (6.190 m n.p.m.) na Alasce.**
 - **Najniższy punkt - Badwater Basin w Dolinie Śmierci w stanie Kalifornia (86 m. poniżej poziomu morza).**
 - **W Dolinie Śmierci odnotowano najwyższą temperaturę na Ziemi (57°C).**
 - **Nadłuższą rzeką jest Mississippi o długości 4.070 km, wypływająca z Północnej Minnesoty, a wpadająca do Zatoki Meksykańskiej.**
 - **Największe jezioro - Jezioro Górne (Lake Superior), leżące na granicy z Kanadą.**
 - **Największe miasto - Nowy Jork (8,5 miliona mieszkańców)**

Wielka Brytania

1. **Wielką Brytanię** stanowią: Anglii, Szkocja i Walia.
2. **Zjednoczone Królestwo** składa się z Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.
3. Stolice krajów wchodzących w skład Zjednoczonego Królestwa, roślinne symbole oraz patroni:
ANGLIA stolica: Londyn, symbol: róża, patron: Św. Jerzy (St. George)
SZKOCJA stolica: Edynburg (Edinburgh), symbol: oset – thistle, patron: Św. Andrzej (St. Andrew)
WALIA stolica: Cardiff, symbol: żonkil - daffodil lub por – leek, patron: Św. Dawid (St. David)
IRLANDIA PÓŁNOCNA stolica: Belfast, symbol: trójlistna koniczyna – shamrock, patron: Św. Patryk (St. Patrick)
4. Najwyższy szczyt Wielkiej Brytanii – **Ben Nevis** (1345 m n.p.m.).
5. Najdłuższą rzeką jest **Severn** mająca długość 354 km
5. Walutą Wielkiej Brytanii jest **funt szterling** (pound sterling).
6. Flaga Wielkiej Brytanii nosi nazwę **The Union Jack**.
7. Ustrój polityczny Wielkiej Brytanii to monarchia parlamentarna, obecny brytyjski król ma na imię **Karol III**, jego koronacja odbyła się 6 maja 2023 w Opactwie Westminsterskim. Nazwisko panującej rodziny brytyjskiej to **Windsor**
8. **Pałac Buckingham** (Buckingham Palace) – oficjalna londyńska rezydencja brytyjskich monarchów. Największy na świecie pałac królewski, który od 1837 roku pełni funkcję oficjalnej siedziby monarszej.
9. **Królowa Elżbieta II** była najdłużej panującym ze wszystkich brytyjskich monarchów i najdłużej panującą w historii kobietą – głową państwa. Zmarła 8 września 2022 roku.
10. Tytuł hymnu Wielkiej Brytanii to **God Save the King** (Boże chroń króla).
11. **Opactwo Westminster** to najsłynniejsza katedra Wielkiej Brytanii – miejsce koronacji królów i pochówku takich sław, jak Karol Darwin czy sir Isaac Newton.
12. Na **Downing Street** pod numerem **10** znajduje się rezydencja i biuro premiera Wielkiej Brytanii - od 2022 roku jest nim Rishi Sunak – brytyjski polityk pochodzenia indyjskiego.
13. **Big Ben** – nazwa wieży zegarowej w Londynie.
14. **London Eye** (Londyńskie Oko)– koło obserwacyjne (diabelski młyn) znajdujące się na południowym brzegu Tamizy.
15. Londyńskie taksówki są czarnego koloru (Black Cabs), natomiast budki telefoniczne - czerwonego.
16. Słynny angielski detektyw to **Sherlock Holmes**, autorem książek o jego przygodach jest Artur Conan Doyle.
17. **William Szekspir** - angielski poeta i dramaturg. Powszechnie uważany za jednego z najwybitniejszych pisarzy literatury angielskiej, autor między innymi słynnego dramatu „Romeo i Julia”.
18. **Oxford** jest najstarszą uczelnią w Wielkiej Brytanii, jego założenie datuje się przed rokiem 1167.
19. Tradycyjne **śniadanie brytyjskie** składa się z bekonu, sadzonych jajek, fasolki, kiełbasek.
20. **Wembley** to najbardziej rozpoznawany stadion w Wielkiej Brytanii.
21. Szkockie jezioro **Loch Ness** swą sławę zawdzięcza rzekomo zamieszkującemu jego głębiny potworowi o nazwie **Nessie**.
22. **Harry Potter** – cykl siedmiu powieści fantasy autorstwa brytyjskiej pisarki **J.K. Rowling**.
23. **Heathrow** to największe lotnisko w Londynie i zarazem główny port lotniczy Wielkiej Brytanii.

Niemcy

1. powierzchnia Niemiec - 357386 km²
2. ludność Niemiec- 82 Millionen
3. liczba związków federalnych- 16 Bundesländer
4. największy związek federalny- Bayern
5. najmniejszy związek federalny- Bremen
6. związki federalne = miasta: Bremen, Berlin, Hamburg
7. stolica – Berlin
8. granice Niemiec - Niemiecka Republika Federalna graniczy z dziewięcioma państwami: _____
Austrią na odcinku 784 km, Belgią na odcinku 167 km, Republiką Czeską na odcinku 646 km, Danią na odcinku 68 km, Francją na odcinku 451 km, Holandią na odcinku 577 km, Luksemburgiem na odcinku 138 km, Polską na odcinku 456 km, Szwajcarią na odcinku 334 km
Linia brzegowa państwa wynosi 2 389 km, a całkowita długość granic to 3 621 km
9. Na czele rządu niemieckiego stoi Olaf Scholz
10. Najwyższym szczytem jest Zugspitze.
11. Najdłuższą rzeką Niemiec jest Ren.
12. Mainau jest niemiecką wyspą.
13. Największe niemieckie jezioro to Jezioro bodeńskie zwane morzem szwabskim
14. Święto Narodowe Niemiec przypada 3 października
15. Mur Berliński upadł w 1989 roku.
16. Tort Zachera to najbardziej znany tort w Niemczech to:
17. Skrzynki pocztowe w Niemczech są koloru żółtego.
18. Skrót: VW to marka samochodu Volkswagen.
19. Skrót: BRD to Bundesrepublik Deutschland.
20. Nr kierunkowy do Niemiec to 0049
21. Robert Koch to znany niemiecki lekarz, odkrywca prątków gruźlicy.
22. Niemcy od północy graniczą z Danią.
23. Firma Haribo produkuje słodycze.
24. Ludwig van Beethoven to muzyk, skomponował Hymn Unii Europejskiej.
25. W Heidelbergu znajduje się najstarszy uniwersytet w Niemczech.
26. „Grundgesetz” to nazwa niemieckiej konstytucji.
27. Symbolem Berlina jest Brama Brandenburska.
28. Złoty Niedźwiedź to nagroda przyznawana za najlepszy film na Berlińskim Festiwalu Filmowym.
29. Martin Luther przetłumaczył biblię na język niemiecki.
30. W Hamburgu niemieckim mieście jest najwięcej mostów.
31. Heidi Klum to znana niemiecka modelka.
32. Oktoberfest to największy na świecie festyn świętowany w Monachium.
33. Konrad Adenauer to pierwszy kanclerz Niemiec.
34. Jacob i Wilhelm Grimm napisali wiele bajek.
35. W Ulm niemieckim mieście znajduje się najwyższy na świecie kościół.

Hiszpania

1. powierzchnia **Hiszpanii** 505 944 km²
2. ludność Hiszpanii 48 345 223
3. liczba wspólnot autonomicznych 17
4. Hiszpania jest podzielona na 17 **wspólnot autonomicznych** (hiszp. Comunidades Autónomas), które cieszą się dużą autonomią (głównie w kwestiach szkolnictwa, podatków itd.) Są to:
 - Andaluzja(Andalucía) • Aragonia (Aragón, kat. Aragó) • Asturia (Asturias, ast. Asturias) • Baleary (Islas Baleares, kat. Illes Balears) • Estremadura (Extremadura) • Galicja (Galicia, gal. Galicia) • Kantabria (Cantabria) • Kastylija-La Mancha (Castilla-La Mancha) • Kastylija i León (Castilla y León) • Katalonia (Cataluña, kat. Catalunya, oksyt. Catalonha) – walczy o swoją suwerenność, mieszkańcy posługują się językiem hiszpańskim częściej niż hiszpańskim. Utożsamiają się z nim. • Kraj Basków (País Vasco, bask. Euskadi) • La Rioja (La Rioja) • Madryt (Madrid) • Murcja (Murcia) • Nawarra (Navarra, bask. Nafarroa, fr. Navarre) • Walencja (Valencia, kat. València) • Wyspy Kanaryjskie (Islas Canarias)
5. największa wspólnota autonomiczna – Andaluzja
6. stolica: Madryt
7. granice Hiszpanii: Francja i Afryka, Portugalia
8. Konstytucja: Monarchia Parlamentarna
9. Głowa Państwa: król Filip VI
10. Sztuka Najslawniejsi malarze: Francisco Goya y Lucientes, Diego Silva de Velázquez
11. Literatura i teatr Miguel de Cervantes Saavedra – napisał Las Aventuras del Ingenioso Don Quijote de la Mancha – Przygodny przemyślenego Don Kichota z la Manchy. Lope de Vega
12. Języki i dialekty Hiszpanii Castellano – kastylijski Català – kataloński Galego – galicyjski Euskara – baskijski Aranese - oksytański
13. Główne święta i miejsca kultu
14. Pielgrzymka do grobu świętego Jakuba w Santiago de Compostela Corrida de Toros
15. Flamenco – najbardziej charakterystyczny taniec Hiszpanii
16. Sardana, - narodowy taniec kataloński
17. Jota - hiszpański taniec ludowy
18. Semana Santa (Wielkanoc, Obchody Wielkiego Tygodnia) Obchody słyną z trójganiastych kapturów oraz z ogromnych ołtarzy które są niesione przez pokutników.
19. 12 uvas de la suerte - Hiszpanie jedzą jedno grono symbolizujące 1 miesiąc. Według tradycji trzeba ich zjeść 12 (na pamiątkę liczby miesięcy w ciągu całego roku w celu przyciągnięcia szczęścia na cały rok)– Nochevieja (Sylwester)

Irlandia

1. Niepodległość od Wielkiej Brytanii uzyskana została 6 grudnia 1921 roku.
2. Gęstość zaludnienia wynosi 71,4 osób/km² (2022).
3. Kraj ten jest 4,5 razy mniejszy od Polski.
4. Główną religią jest katolicyzm, 84%.
5. Najwyższym szczytem jest Carrantuohill 1041 m n.p.m.
6. Najdłuższą rzeką jest Shannon 386 km
- 7 Trzy najbardziej znane symbole Irlandii to zielone Shamrock, harfa i krzyż celtycki.
8. *Języki urzędowe* to angielski i *irlandzki* (gaelic).
9. Flaga Irlandii – prostokątna, trzy pasy o układzie pionowym: od lewej **zielony, biały i pomarańczowy**. Przyjmuje się, że kolor zielony oznacza katolików, pomarańczowy – protestantów, a biały – ciągłe dążenie do pokoju między nimi.
10. Irlandia jest państwem wyspiarskim w Europie Zachodniej, zajmuje większość terytorium wyspy Irlandia. Jest to autonomiczne państwo, które jest członkiem Unii Europejskiej. Stolicą Irlandii jest **Dublin**.
11. Klasycznym irlandzkim napojem jest oczywiście **piwo Guinness, rodzaj stouta (porter) – ciemne i gorzkie**. Zamawiając a guinness, zawsze dostaje się pintę, czyli nieco ponad pół litra; kto chce ćwiartkę, musi poprosić o a glass
12. Tradycyjny zestaw **fish and chips** nie jest wyłączną domeną kuchni angielskiej. **To danie jest szalenie popularne także w Irlandii.**

Jedną z najbardziej znanych potraw kuchni irlandzkiej jest irish stew. Pod tą nazwą kryje się gulasz z baraniny i cielęciny z duszonymi ziemniakami i cebulą.

13. Harfa jest symbolem Irlandii, jest jej godłem państwowym, wizerunek harfy znajduje się na walucie Zielonej wyspy. Harfa, która stała się wzorem dla symbolu państwowego istnieje naprawdę.
14. **Dzień Świętego Patryka, przypadający 17 marca, jest świętem narodowym Irlandii.**

Święty Patryk żył na przełomie IV i V wieku (389-461), pochodził z Brytanii, prawdopodobnie krainy nazywanej Cumbria. Nie był mieszkańcem Irlandii. To właśnie ze św. Patrykiem związana jest trójlistna koniczynka, drugi obok harfy, symbol Irlandii. Za pomocą koniczynki św. Patryk tłumaczył pogańskim Irlandczykom na czym polega dogmat o jednym Bogu występującym w trzech postaciach (Trójcy Świętej). Legenda głosi, że wypędził węże z Irlandii

- 15 Leprechaun (czytaj leprikon) jest chyba najbardziej znanym skrzatem irlandzkim. Leprikony są bardzo trudne do oswojenia, charakter mają bardzo ciężki wręcz nawet wojowniczy, a zwłaszcza łatwo wpadają w złość.

AUSTRALIA

1. Australia jest szóstym co do wielkości krajem na świecie pod względem powierzchni.
2. Australia jako państwo to nie tylko kontynent, to także wyspa Tasmania oraz szereg mniejszych wysp i archipelagów znajdujących się na 2 oceanach: Indyjskim i Spokojnym.
3. Nazwę "Australia" nadano w 1824 roku. Pochodzi od słowa „terra australis incognita”, które oznacza „nieznaną wyspę południową”.
4. W Australii mieszka 24,6 mln osób.
5. Stolicą kraju jest Canberra, największym miastem jest Sydney.
6. Aborygeni to rdzenni mieszkańcy Australii.
7. Symbolem Australii jest kangur, największy torbacznik na świecie.
8. Australia jest domem dla 21 z 25 najbardziej jadowitych węży na świecie.
9. Boże Narodzenie przypada na sam środek australijskiego lata. Święty Mikołaj nie przybywa do najmłodszych na swych saniach, a na desce surfingowej.
10. W Australii znajduje się największa na świecie Wielka Rafa Koralowa.
11. Większość ludzi mieszkających w Australii pochodzi z Wielkiej Brytanii lub Irlandii, ponieważ przez ponad 200 lat większość australijskich imigrantów pochodziła z Wysp Brytyjskich.
12. Nowa Zelandia to jeden z trzech krajów na świecie, który posiada dwa oficjalne hymny narodowe.
13. Australia jest najsuchszym zamieszkałym kontynentem świata.